

Вместо да смятаме наклонения терен на градината ни за недостатък и неизползваемо място, по-добре да се възползваме от интересните възможности за дизайн, които той предпоставя.

нагоре-надолу

Помпозни и естествени

Стильът на стъпалата и терасирането ги поставя в различна позиция спрямо цялостния дизайн. Едни тържествено съобщават, че сте пристигнали някъде. Широките крила от геометрични стъпала са проектирани, за да впечатлят. Градинарите от едурдианските времена са били почитатели на сложните орнаменти, правещи силни изявления. Неформалните стъпала от естествени материали като дърво, камък, филц или дървесна кора са подходящи за пейзажни, крайбрежни или горски градини. Те се сливат повече с растителността, не доминират и придават по-натурален облик на градинския дизайн. В съвременните градини решителните стъпала с изчистени

форми подчертават структурния, геометричен дизайн.

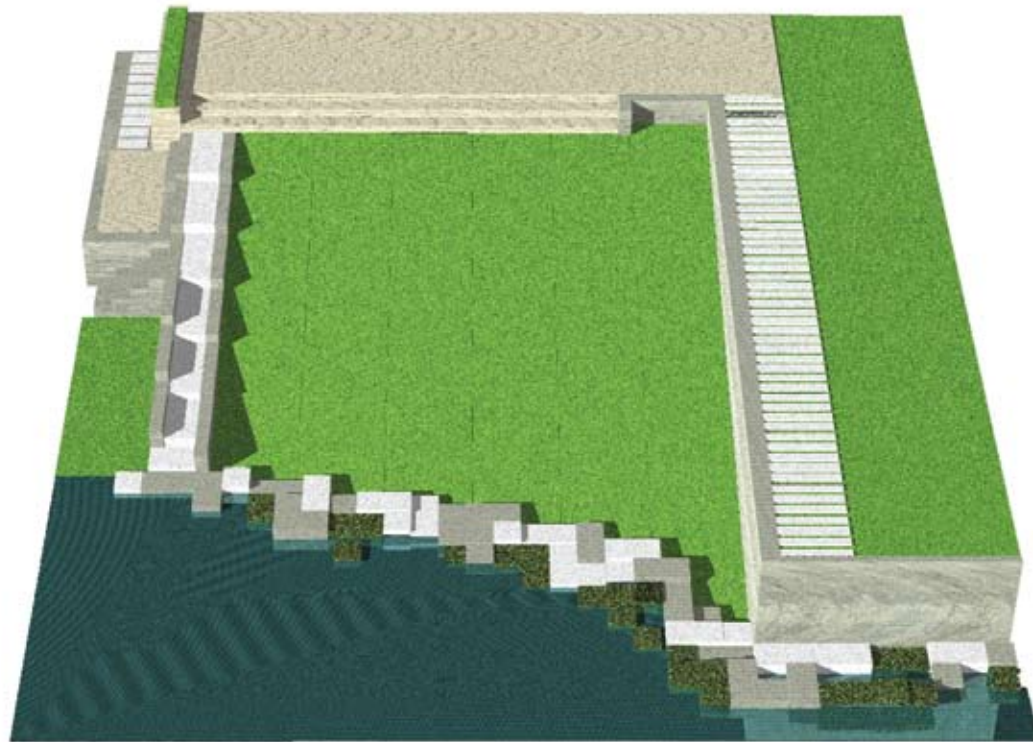
Като в приказките

Вертикалната част на семплите стъпала може да е от метални подпори, дънери или дъски. Слои пясък под филца ще уплътни и ще помогне да се формира твърда повърхност. Филцът има предимството да е безопасен по сенчести, замръзващи места. Позволява обаче на семената да поникнат. Друга възможност е пясъкът. Негов голям недостатък е, че се разнася с подметките на обувките из градината и даже в къщата. Не бива да се ползва морски пясък и речен филц, за да не се нарушава естественият ландшафт! Дървесната кора също е добра

Тук генивелацията е преодолена с елегантна асиметрична метална стълба. Лекотата на конструкцията позволява да се отглеждат растения под и около нея, което допринася за ефекта от ажурното усещане

алтернатива за повърхности на стъпала. В дървесните стърготини има по-малка вероятност да се появят плевели, но пак те нямат мекото, естествено излъчване на филца и кората. Дървените стъпала могат да имат правилна, геометрична или неправилна форма ►

зеленото пространство

Освен по класически стъпала разликата в нивата се преодолява и с италианска рампа, както и със стъпки от специална настилка, погреедени като пъзел. Тук лявата алея, водеща към водата, е оформена като италианска рампа, т.е. отделни хоризонтални площадки, които слизат стъпаловидно надолу. Втората алея е оформена като хоризонтална плочолътека на нивото на горната площадка. Тя е рамкирана от двете страни с подпорни стени, фиксиращи горното ниво. На поляната между двете алеи е запазено естественото слизание на терена. За минаване покрай водата е оформена настилка от модулни елементи, раздвижени хоризонтално и вертикално. Ефектът е практичен - по тях може да се ходи, както и естетичен - въздействат скулптурно. Част от най-ниско разположените и в съседство с водата елементи са покрити с водорасли

в зависимост от типа дърво и изборния стил. Ако дървото е хлъзгаво при влага, изисква специално третиране или допълнително нехлъзгаво покритие. Стъпалата от необработен камък са изключително приятна гледка, но не са подходящи за места, където се ходи много. Защото при влажно и студено време стават хлъзгави, а това, че са неравни, също затруднява движението по тях. Тревните стъпала са прекрасни и сравнително лесни за правене. Те се сливат със заобикалящата поляна и растения, но са много трудни за поддържане. Да се окосят е сложно или невъзможно, често трябва да се подстригват ръчно, с ножица за трева или тример, което е доста трудоемко.

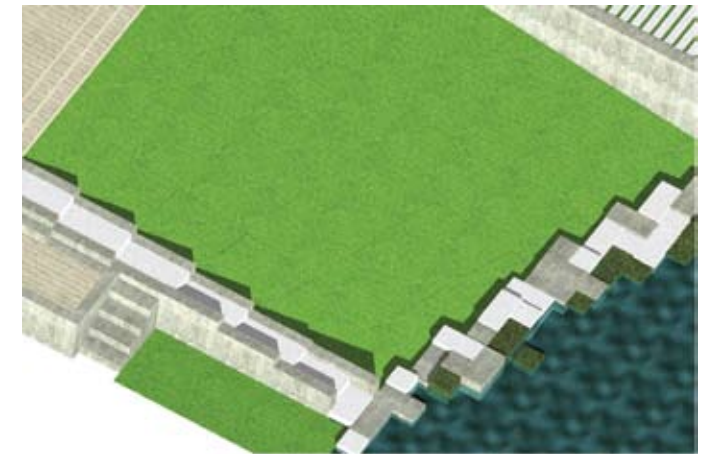
Модерна геометрия

Изчистените подчертани линии създават съвременно звучене, а бетонът и камъкът са много подходящи материали за това. Има разнообразни възможности за правилни, геометрични стъпала. Препоръчва се обаче да се използва едно едро цялостно парче материал вместо няколко по-дребни.

Стъпалата от формован и кариерен камък са класически избор. И много траен. Камъкът сам по себе си е скъп, а като се добави и поставянето, инвестицията става наистина сериозна, така че трябва да се планира добре, преди да се започне. И да се внимава с влагата и замръзването. Хубаво е под формования камък да се положи бетонова основа и камъкът да се подреди от специалист. Грапавите, скалисти и зруби стъпала от дялан камък също са много ефектни. Тухлите създават красив рисунък с меките си цветове и текстури. Използват се специални тухли, предназначени за външни условия, защото при минусови температури обикновените замръзват и започват да се ронят и чупят, освен това привличат мъх и могат да станат хлъзгави и опасни, когато са мокри. Бетоновата основа удължава живота и на тухлените стъпала. Може да се направи основа и от трамбована баластра и пясък, ако стъпалата се използват по-рядко. Бетонът предполага трайност, но изисква доста усилия при изработката. Копаене, поставяне на

кофраж и арматура, наливане върху добре направена основа. Препоръчва се да се избягва добавянето на кръгли речни камъни в стъпалата, тъй като са хлъзгави и опасни при ходене. Покритието от керамични или бетонови плочи е много привлекателно и подходящо за

Детайл, илюстриращ минаването покрай водата по модулните елементи, погреедени от гва вида материал, италианската рампа и терасирането със стъпаловидна и права подпорна стена

външни стълби, а има и голям избор на материали. Може да се направят семпли едноцветни стъпала, сложни шарки като в мавританските градини или пък мозайки от парчета плочки. Загължително е обаче плочките да са незлазирани или грапави, за да са безопасни за ходене.

По-тесни или по-широки

Размерите на стълбите определят темпа за ходене на посетителя в градината и това повлиява на настроението на градината изобщо. Стръмните стъпала ви карат да се движите и преодолявате височини бързо, докато ниските по-широки стъпала насърчават по-спокойно темпо и подтикват към разглеждане и лобуване на градината. Ако стъпалата са твърде ниски, ходенето е несигурно и неудобно, като често се преодоляват по две стъпала наведнъж и има по-голяма опасност от спъване. Тесните стъпала, които не дават достатъчно място да се сложи целият крак, са опасни. Прекалено дълбоките стъпала може да са неудобни, ако налагат прекалено широки крачки или даже две. Тесните (като ширина на цялото стълбище) стъпала понякога са странни и клаустрофобични и ако е гъсто озеленено, растенията могат да ви измокрят в дъждовно време. Просторните (като ширина на стълбището) стъпала създават усещане за щедрост и са по-празнични, тъй като позволяват двама души да вървят един до друг. Височината на едно стъпало на малко и средно наклонен терен се прави

около 13-15 см, на стръмен и пейзажен - 18-20 см. Ширината на стъпалото се изчислява по формулата: широчината = 64 см - 2 x височината на стъпалото. Много е важен и подходящият наклон на стъпалата, за да се оттича водата и да не замръзват твърдите повърхности.

Внимавай!

Особено за по-стръмни места се препоръчва консултацията с професионалисти като ландшафтен архитект, геодезист или професионален строител. Балюстрадите и парапетите са необходими при стръмни терени и при по-дълги стълбища. Обикновено при поредици от 3 или 5 стъпала няма нужда от парапет, освен ако градината не се използва от малки деца или хора, които са по-нестабилни. Повърхностите са ключови за сигурността. Трябва да се мисли за влиянието на влагата, замръзването, заскрежаването и растежа на мъх. Стъпалата, ситуирани под дървета или на сянка, имат нужда от повече планиране и внимание при строителството, тъй като те са по-заплашени от навлажняване и замръзване. При често използване или при входи до доброто осветление е много важно. Невъзможно е човек да се движи по стъпалата в тъмното и да се чувства комфортно и сигурно. Осветлението трябва да е ниско, често се монтира в склона или в стената отстрани на стъпалата, за да осветява пътя, без да заслепява.

Растителност

В някои градини стъпалата сами по себе си са достатъчно изразителни и се оставят чисти, заобиколени само от трева. В други случаи зеленината тушира ефекта на стъпалата. Заобикалящата растителност може да е ниска, стелеща се или пък от по-високи, рамкиращи видове. Помек ефект се постига с естествено заоблени храсти, рози или малки храстовидни дръвчета. Когато стъпалата са широки, по тях могат да се подредят съдове и други детайли, дори да се оформят места за сядане. Там където пространството позволява, различни крила от стъпала променят посоката си. Най-често това се прави под прав ъгъл и получената се малка площадка осигурява място за акценти. Съд върху или до стълбите със структурно растение в него също изглеждат ефектно. Геометрично стълбата се подчертава с ескортиращи двойки растения. Подрязани форми на чимшир или тис или пък кипариси с издължен силует са много подходящи за това. Големите съдове с фуксия например са друг класически вариант. Ако стълбището е прекалено тясно, за омекопяване на визията се използват растения, пълзящи по флангиращата стена от най-ниското ниво или пък падащи надолу от построено за целта цветно легло. Когато засаждаме близо до стълби, е важно да не се използват дървета или растения с инвазивна коренова система, за да не разрушат стъпалата и фундамента.